

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/108/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320204368
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4320204368.4

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: mal. R. K., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., dieťa z rodičov: matky - T. K., rodená N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, Š. a otca - neb. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrel dňa XX.XX.XXXX, o nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Mal. R. K., nar. XX.XX.XXXX sa n a r i a ď u j e výchovné opatrenie - pobyt Reedukačnom centre V. - A. M. XXX, XXX XX V. na obdobie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia za účelom odbornej pomoci.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd bez návrhu na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R., uznesením zo dňa 04.09.2020 č. k. 10P/108/2020-9, začal konanie o uloženie výchovného opatrenia mal. R. z dôvodu jeho dlhodobého nevhodného správania. Predmetným uznesením zároveň nariadil do právoplatného skončenia konania neodkladné opatrenie na základe ktorého, sa počnúc dňom 19.09.2020 maloletý zveruje do starostlivosti Reedukačného centra V. - A. M..

2. Dňa 01.12.2020 súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá termín pojednávania brala na vedomie, neúčast' neospravedlnila (ospravedlnenie matky cestou Mesta Šahy bolo súdu mailom doručené síce v deň pojednávania, avšak po ukončení pojednávania). Matka na pojednávaní dňa 24.11.2020 nesúhlasila s nariadením výchovného opatrenia. Potvrdila, že syn nechodil do školy, ale keď sa to dozvedela, sama kontaktovala sociálnu pracovníčku. Vôbec nevedela, že maloletý pácha trestnú činnosť. Dozvedela sa to, až keď ho doma hľadali policajti. Syna na zlé navádzali starší kamaráti, využívali ho, posielali ho kradnúť. Vie, že mu dávali piť alkohol, ale ani o tom nevedela. Pokiaľ by syn prišiel domov zaručí sa, že bude normálne chodiť do školy. Bude ho tam nosiť, aj pôjde pre neho. Vlastne až v júni išiel syn do zariadenia. Nenavštevuje ho, keďže pre COVID-19 je zákaz návštev. V lete ho však na mesiac pustili domov. Syn bol ako vymenený, žiaden problém s ním nebol. Prerábala dom

a syn jej pomáhal, nikde nechodil. Žije sama, keďže manžel zomrel. V domácnosti býva aj jej starší syn, ktorý sa vrátil z výkonu trestu, ale tento chodí za pracou. S maloletým je v sobotu a v nedeľu v telefonickom kontakte. Potvrdila, že občas pila, keďže nebohý manžel pil veľmi, bol k nej zlý. Nie je pravdou, že by syn utiekol zo zariadenia. Syn jej povedal, že to bol len pokus a na to ho nahovorili kamaráti.

3. Kolízny opatrovník navrhol maloletému uložiť výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, najdlhšie na šesť mesiacov v Reedukačnom centre V. - A. M.. Poukázal na to, že pred umiestnením do zariadenia sa maloletý opakovane dopúšťal priestupkov, prípadne trestných činov, ale

nebol stíhaný pre nedostatok veku. Potvrdil, že matka s úradom spolupracovala. Pred umiestnením dieťaťa chodila denne na ich úrad, prípadne na obvodné oddelenie policajného zboru. Tie telefonicky žiadala o umiestnenie maloletého, keďže dieťa nechodilo do školy, dopúšťalo sa trestnej činnosti, nerešpektovalo ju. Mala obavu, že bude stíhaná za ohrozovanie mravnej výchovy. Bolo podozrenie, že dieťa fetuje. Pred umiestnením dieťa utrpelo úraz hlavy, napadol ho kamarát, s ktorým popíjajú. Fakticky bol do zariadenia umiestnený v júni z dôvodu COVID opatrení. Celý august, bez ich súhlasu bol v domácnosti matky, nakoľko reedukačné centrum dieťaťu „dalo šancu“. Aj v tom období sa dopustil priestupku, keď v skorých ranných hodinách udrel jedného pána. Poukázal na to, že výchovné opatrenie zatiaľ svoj účel nespĺnilo.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Mal. R. pochádza z manželského pomeru. Otec dieťaťa dňa XX.XX.XXXX zomrel. Matka obýva rodinný dom, v ktorom býva i jej plnoletý syn. Je nezamestnaná, poberateľka dávok v hmotnej núdzi.

4.1 Na základe uznesenia Okresného súdu Levice zo dňa 24.02.2020 č. k. 6P/22/2020-10 mal byť mal. R. odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra V. - A. M. a to najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.03.2020. Pre opatrenia v súvislosti s COVID-19 bol maloletý do zariadenia fakticky umiestnený až 09.06.2020, pričom od 01.08. do 01.09.2020 bol prepustený do domáceho prostredia k matke.

4.2 Z hodnotenia Reedukačného centra V. - A. M. vypracovaného k 04.11.2020 vyplýva, že adaptácia maloletého prebehla bez väčších problémov s rešpektom pravidiel a systému reedukačného centra. Vo vzťahu k deťom s rovnocennou pozíciou, priateľským nastavením dospelých rešpektuje (snaží sa „nahrať dobré body“). Je pomerne egocentrický, myslí len na svoje veci, často sa dožaduje informácií o tom, ako dlho tam bude a všetku snahu podriaďuje tomuto cieľu. Často sa dostáva do slovných konfliktov s okolím, uchýli sa aj ku klamstvu, neprizná si chybu. Snaží sa plniť si svoje povinnosti, domáce úlohy robí v rámci svojich možností, potrebuje usmernenie. V oblasti autoregulácie ho možno hodnotiť ako konfliktný typ, vyvolávajúci problémy, pričom si neprizná svoje pochybenie a často vinu zvalí na iných. Dokáže však prísť a ospravedlniť sa. Má snahu sa polepšiť v škole. Má vulgárny prejav nielen pri konfliktoch, ale aj pri bežnej komunikácii. S matkou a sestrou má pravidelný kontakt (telefonický) počas víkendov, dostal 2 balíky. Správanie má pomerne stabilizované, avšak dňa 19.09.2020 sa dopustil útoku, pričom v ten istý deň bol zachytený. Nemožno však vylúčiť veľkú mieru účelovosti v jeho správaní.

4.3 Pred umiestnením do zariadenia maloletý navštevoval Spojenú školu internátnu v Šahách X. ročník. Za obdobie od 02.09.2019 do 06.02.2020 mal vymeškaných 256 hodín, z toho 130 neospravedlnených. Za obdobie od 14.11.2019 do 18.11.2019 mal 16 neospravedlnených hodín a bolo mu uložené napomenutie triednym učiteľom. Následne mu bola znížená známka zo správania. Matka dňa 23.01.2020 na pohovore v škole potvrdila problémové správanie sa syna s tým, že nechce ísť do školy, nepočúva ich, túla sa po meste, je drzý, nevedia si s ním rady. V školskom kolektíve nebol obľúbený. Ľahko vyvolával konflikty, bol agresívny, hneď išiel do bitky, poškodzoval školský majetok. Bol veľmi útočný k deťom, aj dospelým.

4.4 Z predložených záznamov a uznesení vyplýva, že mal. R. sa dopúšťal priestupkov - požitie alkoholu mladistvou osobou (23.02.2020, 16.03.2020, 29.04.2020, 25.05.2020), poškodzovanie cudzej veci (06.11.2019 - rozbil sklenenú výplň informačnej tabule na autobusovej stanici, 12.01.2020 - rozbil sklenenú výplň na obchode), (17.12.2019 - odcudzil fľašu alkoholu v obchodnom reťazci Billa, 30.01.2020 opakovane odcudzil fľašu alkoholu v tom istom obchode, 15.03.2020 ukradol čokolády v obchodnom reťazci Lidl, 29.04.2020 odcudzil kočík), tiež sa dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (28.10.2019 sa hrubo správal k matke). Naposledy spáchal priestupok 30.08.2020, keď fyzicky napadol iného. Z dôvodu nedostatku veku maloletý nebol trestne a priestupkovo zodpovedný a veci boli odložené.

5. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,

6. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto

orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

9. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

10. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

11. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

12. Dokazovaním v prejednávanej veci mal súd preukázané, že priaznivý fyzický a psychický vývoj maloletého v domácom prostredí je vážne narušený a ohrozený. Maloletý R. sa počas pobytu doma opakovane dopúšťal priestupkov a trestných činov, požíval alkohol, zdržiaval sa vonku v nočných hodinách (o tom svedčia i záznamy policajnej hliadky, keď napr. 29.04.2020 bol podrobený dychovej skúške v Meste Šahy o 00:10 hod., dňa 29.04.2020 odcudzil kočík približne o 01:30 hod.), neplnil si povinnú školskú dochádzku. Nerešpektoval svoju matku, bol k nej hrubý. Matka sama uviedla, že sa dostal do partie starších kamarátov, ktorí ho využívali, posielali kraďnúť, pričom ona sama žiadala umiestnenie syna do zariadenia. Napriek nariadeniu výchovného opatrenia formou neodkladného opatrenia v konaní 6P na dobu šesť mesiacov, toto opatrenie nestihlo svoj účel splniť, keď pre pandémiu v súvislosti s COVID-19, maloletý bol do zariadenia fakticky umiestnený až 09.06.2020. Je evidentné, že správanie maloletého R. v zariadení je účelové v záujme možnosti dostať sa späť do domáceho prostredia k matke, kde nemusí dodržiavať žiadne pravidlá. Tomu nasvedčuje i skutočnosť, že dieťa sa 19.09.2020 pokúsilo o útek zo zariadenia a i napriek tvrdeniu matky, že maloletý sa už polepšil, počas mesačného pobytu v domácom prostredí sa opätovne deň pred návratom do zariadenia (30.08.2020) dopustil ďalšieho priestupku. Matka pre maloletého nepredstavuje autoritu, dieťa v domácom prostredí nemá stanovené žiadne pravidlá.

13. Majúc na zreteli najlepši záujem mal. R., súd dieťaťu uložil výchovné opatrenie - pobyt v reedukačnom centre, keď v poradí prvé výchovné opatrenie nestihlo splniť svoj účel a prípadné miernejšie výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletého súd nepovažuje za dostatočné.

14. Matka dieťaťa by si mala uvedomiť, že rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia pre mal. R. nemá byť pre dieťa trestom, ale „pomocnou rukou“ pre riešenie problémov s nevhodným správaním sa dieťaťa, ktoré potrebuje mať stanovené hranice a jasné pravidlá, čo možno dosiahnuť umiestnením v prísnejšom režimovom zariadení. Súd dáva matke do pozornosti, že za niektoré svoje správanie, napr. krádeže, priestupky, maloletý nemohol byť postihovaný len pre nedostatok veku. V danom prípade výchovné opatrenie súd nariadil

prioritne z dôvodu nevhodného správania sa maloletého (priestupky, krádeže, potulovanie v noci, požívanie alkoholu) a nie z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky, teda samotný verbálny príslub matky, že zabezpečí riadnu dochádzku syna do školy, nezaručuje, že je schopná korigovať nevhodné a protispoločenské správanie syna, keďže voči tomuto jeho správaniu je evidentne nekritická.

15. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).